

राष्ट्रीय ग्रंथालय अभियानांतर्गत (NML) राबविण्यात येणा-या Model Library योजनेंतर्गत शासकीय विभागीय ग्रंथालय, औरंगाबाद या कार्यालयासाठी राज्य शासनाच्या हिश्याचा २५% निधी केंद्र शासनाकडे वर्ग करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण ११११/प्र.क्र.१०/२०१७/साशि ५
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक - २९ ऑक्टोबर, २०१८

- वाचा-** १) राज्य ग्रंथालय नियोजन समिती (SLPC) च्या बैठकीचे इतिवृत्त दि. ०५/१२/२०१४ व दि.२८/१०/२०१५.
२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. मराग्रं २५२७ / प्र.क्र. १९२ / २०१६ / साशि-५, दि. १२ एप्रिल, २०१७.
३) ग्रंथालय संचालनालयाचे पत्र क्र. ३१/राग्रंमि/२०१६-१७/१२८२९, दि. ०४/०१/२०१७.
४) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे, पत्र क्र. संकिर्ण ११११/प्र.क्र.१०/२०१७/साशि-५, दि. ६/१/ २०१७.
५) ग्रंथालय संचालनालयाचे पत्र क्र. ३१/NML/२०१६-१७/१६२६७, दि. १०/०३/२०१७.
६) राष्ट्रीय पुस्तकालय मिशन, संस्कृती मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. ३-१/NML/Scheme/ Maharashtra /२०१६-१७ दि. ०४/०९/२०१७
७) ग्रंथालय संचालनालयाचे पत्र क्र. ३१/NML/२०१७-१८/६७००, दि. ११/०९/२०१७

प्रस्तावना -

राष्ट्रीय ज्ञान आयोगाने ग्रंथालयांचा सर्वांगीण विकास होण्याच्या दृष्टीने केलेल्या शिफारशीनुसार, संस्कृती मंत्रालय, भारत सरकार यांच्यामार्फत “राष्ट्रीय पुस्तकालय मिशन ” या उच्चस्तरीय समितीची स्थापना करण्यात आली असून यामध्ये एकूण ४ योजना कार्यरत आहेत. राष्ट्रीय ग्रंथालय अभियानांतर्गत देशातील ग्रंथालयांचा सर्वांगीण विकास व्हावा यासाठी अनुदान देण्यात येणार आहे. यामधील एक योजना NML- Model Libraries ही असून यामध्ये केंद्राचा ७५ टक्के व राज्याचा २५ टक्के हिस्सा असणार आहे. सदर योजना ही केंद्राची योजना असून राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान, कोलकाता (Nodal Agency) यांच्यामार्फत राबविण्यात येत आहे.

राष्ट्रीय ग्रंथालय अभियानांतर्गत प्रत्येक राज्यातून २ (१-राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय व १- शासकीय जिल्हा ग्रंथालय) याप्रमाणे देशातील एकूण ७० ग्रंथालयांचा सर्वांगीण विकास करण्यासाठी अनुदान देण्यात येणार आहे. या योजनेसाठी महाराष्ट्रातून राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय, मुंबई व जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी कार्यालय, नंदूरबार या कार्यालयाची निवड राज्य ग्रंथालय नियोजन समितीच्या संदर्भ क्र. १ च्या बैठकांमध्ये करण्यात आली. संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी कार्यालय, नंदूरबार या कार्यालयासाठी राज्य शासनाच्या हिश्याचा २५ टक्के निधी केंद्र शासनाकडे वर्ग करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. संदर्भ क्र.३ येथील पत्रान्वये राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय, मुंबई ऐवजी शासकीय विभागीय ग्रंथालय, औरंगाबाद या ग्रंथालयाचे

नाव ग्रंथालय संचालनालयाकडून प्रस्तावित करण्यात आले. शासनाच्या संदर्भ क्र. ४ येथील पत्रान्वये राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय, मुंबई ऐवजी शासकीय विभागीय ग्रंथालय, औरंगाबाद या ग्रंथालयाचा प्रस्ताव सादर करण्यास मान्यता देण्यात आली. त्यानुसार शासकीय विभागीय ग्रंथालय, औरंगाबाद यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावास राष्ट्रीय पुस्तकालय मिशन, संस्कृती मंत्रालय, भारत सरकार यांची संदर्भ क्र. ६ येथील पत्रान्वये एकूण रक्कम रु. ६०,५५,२४०/- (एकूण अक्षरी रुपये साठ लाख पंचावन्न हजार दोनशे चाळीस फक्त) मान्यता मिळाली आहे. या योजनेत केंद्र शासनाचा ७५ टक्के हिस्सा रु.४५,४९,४३०/- (अक्षरी रु. पंचेचाळीस लाख एक्केचाळीस हजार चारशे तीस फक्त) मंजूर करण्यात आला असून, राज्य शासनाचा २५ टक्के हिस्सा रु. १५,१३,८१०/- (अक्षरी रु. पंधरा लाख तेरा हजार आठशे दहा फक्त) राष्ट्रीय पुस्तकालय मिशन, संस्कृती मंत्रालय, भारत सरकार यांचकडे वर्ग करण्यास मान्यता मिळावी असे संदर्भ क्र. ७ अन्वये सादर केलेल्या प्रस्तावात नमूद केले आहे. ग्रंथालय संचालनालयाकडून संदर्भ क्र. ७ अन्वये प्राप्त प्रस्तावाच्या अनुषंगाने **राष्ट्रीय ग्रंथालय अभियानांतर्गत (National Mission on Libraries)** राबविण्यात येणा-या NML-Model Libraries या योजनेसाठी शासकीय विभागीय ग्रंथालय, औरंगाबाद या कार्यालयास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. तसेच यासाठी राज्य शासनाचा २५ टक्के हिस्सा अकराव्या वित्त आयोगाकडून सन २००३-०४ या वर्षात कॉर्पस फंड म्हणून प्राप्त झालेल्या रु. ७,२९,९४,०००/- (अक्षरी रु. सात कोटी एकवीस लाख चौदा हजार फक्त) निधिच्या व्याजामधून खर्च करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

राष्ट्रीय ग्रंथालय अभियानांतर्गत (National Mission on Libraries) राबविण्यात येणाऱ्या Model Library या योजनेसाठी शासकीय विभागीय ग्रंथालय, औरंगाबाद या कार्यालयास मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच यासाठी येणारा खर्च हा अकराव्या वित्त आयोगाकडून सन २००३-०४ या वर्षात कॉर्पस फंड म्हणून प्राप्त झालेल्या रु.७,२९,९४,०००/- (अक्षरी रु. सात कोटी एकवीस लाख चौदा हजार फक्त) निधिच्या व्याजाच्या रकमेतून रु. १५,१३,८१०/- (एकूण अक्षरी रुपये पंधरा लाख तेरा हजार आठशे दहा फक्त) राष्ट्रीय पुस्तकालय मिशन, संस्कृती मंत्रालय, भारत सरकार यांचेकडे राज्य शासनाचा हिस्सा म्हणून वर्ग करण्यास संदर्भ क्र. ६ सोबतच्या Annexure-A मध्ये मंजूर करण्यात आलेल्या बाबींवर खर्च करण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

१. राष्ट्रीय पुस्तकालय मिशन, संस्कृती मंत्रालय, भारत सरकार यांनी दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे. तसेच त्यांच्याकडून प्राप्त संदर्भ क्र. ६ येथील पत्रातील अटीनुसार Memorandum of Understanding (MOU) करून त्याची एक प्रत शासनास सादर करावी.

२. शासकीय विभागीय ग्रंथालय, औरंगाबाद कार्यालयाकडून आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची पूर्तता ग्रंथालय संचालक यांनी करून घ्यावी.

३. सदर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासकीय विभागीय ग्रंथालय, औरंगाबाद यांनी सादर करावे.

४. सदरचा खर्च हा अकराव्या वित्त आयोगाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीच्या कॉर्पस फंडाच्या व्याजाच्या रकमेतून करण्यात यावा.

५. या शासन निर्णयास अनुसरून यापुढील सर्व कार्यवाही ग्रंथालय संचालक यांनी करावी व त्याचा अहवाल वेळोवेळी शासनास सादर करावा.

२. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४५/२०१८/वित्त आयोग कक्ष, दिनांक २८/०९/२०१८ तसेच क्र. ७३२/२०१८ व्यय-५ दि. १८/०९/२०१८ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८१०२९१४४६४००२०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(द.रा.कहार)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. महासंचालक, राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान, कोलकाता.
२. ॲडिशनल मिशन डायरेक्टर, राष्ट्रीय पुस्तकालय मिशन, संस्कृती मंत्रालय, भारत सरकार
३. ग्रंथालय संचालक, ग्रंथालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
४. राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
५. जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी, जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी, औरंगाबाद
६. सहायक ग्रंथालय संचालक, सहायक ग्रंथालय संचालक कार्यालय, औरंगाबाद
७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १, मुंबई / नागपूर
८. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
९. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
१०. अवर सचिव (वित्त आयोग कक्ष) वित्त विभाग मंत्रालय मुंबई
११. अवर सचिव (व्यय- ५) वित्त विभाग मंत्रालय मुंबई.
१२. निवडनस्ती (साशि ५).